

Куценко С. В., старший викладач кафедри
хореографії та художньої культури
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ В ПРОЦЕСІ СТИЛІЗАЦІЇ НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Формування творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя хореографії є одним із найактуальніших завдань сучасної мистецько-педагогічної освіти, яка в нинішній час перебуває на етапі глобальних перетворень в системі вищої освіти України.

Аналіз наукової літератури з проблематики дослідження дає змогу стверджувати, що проблема формування творчого потенціалу частково розглядалася у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях. Це сприяло накопиченню певного досвіду в розробці основних положень з даної проблеми.

З точки зору психології, результати досліджень викладені в працях Д. Богоявленської, Л. Виготського, В. Давидова, Д. Ельконіна, А. Лука, В. Моляко Я. Пономарьова, С. Рубінштейна та ін. Педагогічний аспект проблеми формування творчого потенціалу майбутнього вчителя розглядається в працях В. Загвязинського, І. Зязюна, В. Кан-Каліка, Н. Кузьміної, О. Лавріненко, С. Сисоєвої, М. Поташника, В. Сластьоніна та ін.

Позитивно оцінюючи здобутки науковців, слід зауважити, що проблема формування творчого потенціалу майбутніх учителів поки залишається висвітленою частково. Бракує системних досліджень в наукових працях з проблеми підготовки майбутнього вчителя хореографії як творчого спеціаліста засобами народно-сценічного танцю.

У творчості немає початку і кінця, а тільки продовження та розвиток, і це повинно проявлятися на сцені. Творчість складна. Щоб творити, потрібні обставини і можливості, які, на нашу думку, в повному обсязі надає народно-сценічний танець.

Досліджуючи різні аспекти формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії засобами народно-сценічного танцю, вважаємо, що дієвим засобом впливу на даний процес є стилізація народного хореографічного мистецтва. Адже вміння надати новий подих давно існуючому відрізняє професію вчителя хореографії – людини творчої, від людини здібної.

Щоб з'ясувати вплив стилізації народного танцю на процес формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії, насамперед слід визначити, що означає це поняття.

Стиль – сукупність характерних ознак, особливостей, властивих чомусь [1, с. 1392].

Стилiзацiя – надання творчiм мистецтвам характерних рис якого-небудь стилю, особливостей чиєїсь творчої манери і т. ін. [2, с. 696].

Стилiзацiя народного танцю – перетворення фольклорного танцювального матеріалу до рівня сучасних хореографічних тенденцій.

Для створення стилізованого танцювального номера зазвичай використовується фольклорно-етнографічний матеріал. Опрацювавши який, хореограф має змогу отримати стилізовану сучасну сценічну обробку.

Потрібно відзначити, що в основі стилізованого номера лежить, в першу чергу, вивчення фольклорно-етнографічного матеріалу, володіння законами композиції, і звичайно, відчуття стилю – все те, що в сукупності створює потрібний образ або відчуття образу, своєрідного національного характеру народу. Процесу стилізації народного танцю передують ґрунтовне опрацювання фольклорного матеріалу, над яким працює студент, логіка його обробки. При цьому народжуються творче бачення майбутнього перетворення, пробуджується процес творчого пошуку, відбувається підбір характерних рис, образів, танцювальної лексики.

І тут ми схилиємося до думки І. Гутник, що для народного танцю поняття стилізації передбачає не лише надання йому тих чи інших стильових ознак, а й – що найголовніше – збереження його першооснови. В цьому випадку стилізація сприймається як гра, віртуозне обіграння жанру, коли твір набуває

ознак сучасного танцю і водночас передає національний колорит [3, с. 251–257].

Вдаючись до стилізації народного танцю на заняттях народно-сценічного танцю, майбутні вчителі хореографії мають змогу проявити власне бачення хореографічного твору, що є немало важливим в процесі формування їх творчого потенціалу.

Основними можливостями, які відкриваються перед студентами-хореографами в процесі стилізації народного танцю є:

- поєднання традиційності і сучасності;
- синтезування характеру хореографічної лексики (народний танець, класичний танець, сучасний танець, гімнастика, акробатика);
- насичення режисури танцю новими хореографічними образами;
- втілення оригінальних ідей при створенні сценічного костюму та декорацій.

Таким чином, можна зробити висновки, що процес стилізації народного танцю розвиває творчу природу студента, дає зрозуміти, що він може творити на основі власного бачення, а педагогам дозволяє вдосконалювати процес формування творчого становлення майбутнього вчителя хореографії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
2. Словник української мови [В 11 т.]. – Т. 9 : С / ред. І. С. Назарова [та ін.]. – К. : Наукова думка, 1978. – 916 с.
3. Гутник І. М. До проблеми стилізації народного танцю / І. М. Гутник // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : Зб. наук. праць. Випуск XXII. – К. : Міленіум, 2009. – С. 251–257.